

УДК:378.147:378.661:044.738.5

АНАЛІЗ СТАНУ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

КУЧЕРЕНКО Інна

Науковий керівник: доктор ф.-м. наук, професор Малезжик М.П.

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця,

м. Київ, Україна

В статті проведено аналіз сучасного стану використання технологій дистанційного навчання у закладах Вищої медичної освіти. Визначено передумови та особливості впровадження дистанційної освіти у медичних (фармацевтичних) закладах вищої освіти.

Ключові слова: дистанційне навчання, комп'ютерно орієнтовані технології, платформи дистанційного навчання, медична освіта, медичні інформаційні системи.

Analysis of the state of the use of distance training in batteries of high medical education

Kucherenko Inna

Scientific supervisor: doctor of Physics and Mathematics Sciences, Professor Malezhik M.P.

Bogomolets National Medical University

Kyiv, Ukraine

The article analyzes the current state of the use of distance learning technologies in higher medical education institutions. The preconditions and peculiarities of the introduction of distance education in the medical (pharmaceutical) institutions of higher education.

Key words: distance learning, computer-based technologies, distance learning platforms, medical education, medical information systems.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Актуальність статті обумовлена стрімким розвитком інформаційних технологій як в освіті, так і в медицині, необхідність впровадження елементів дистанційного навчання в освітній процес М(Ф)ЗВО. На даний момент освітні процеси переносяться в глобальну мережу інформаційних технологій. Використання сучасних комп'ютерно орієнтованих технологій дає змогу розширити можливості традиційного навчання, зробити його повноцінним та всеохоплюючим. Переваги використання елементів дистанційного навчання поряд із традиційною системою освіти безперечно очевидні, тому багатьох ЗВО

інтенсивно реалізуються технології дистанційної освіти, однак така динаміка майже не спостерігається серед медичних університетів.

Аналіз досліджень і публікацій. За останнє десятиліття дистанційна освіта в Україні зазнала позитивних змін, хоча і відстає від європейської системи освіти [1]. А. Бразалук, У. Лущик, А. Машейко, І. Машейко, І. Мельничук, С. Мисловська, Г. Пелешенко, І. Письменецька, С. Астремська та ін. досліджували особливості дистанційного навчання в М(Ф)ЗВО. Зокрема вищеназваними дослідниками розглянуто питання підготовки студентів медичних ЗВО до використання ІТ у професійній діяльності; розроблено алгоритм упровадження ІКТ у закладах вищої освіти; вивчено сучасні інформаційні технології в освітньому процесі М(Ф)ЗВО; визначено перспективи впровадження на сучасному етапі дистанційного навчання у сферу.

Мета статті: проаналізувати стан та перспективи використання елементів дистанційного навчання у закладах Вищої медичної та фармацевтичної освіти.

Виклад результатів дослідження. На основі технологій дистанційного навчання можна забезпечити доступ до широкого кола інформаційних ресурсів – від допомоги у виконанні конкретної роботи та автономних навчальних курсів, що завантажуються на мобільний пристрій студента, до повністю мережних навчальних курсів з проблемно орієнтованим програмним забезпеченням, що функціонує на сервері [2]. Суттєвим є те, що дистанційна освіта вирішує проблему підвищення кваліфікації тих, хто проживає і працює у віддалених регіонах та сприяє вирішенню проблем із затратами часу. Дистанційне навчання сьогодні не можливо уявити без систем програмних продуктів (платформ дистанційного навчання), за допомогою яких дистанційно, через Інтернет, слухач може оволодіти навчальним матеріалом, а викладач в свою чергу може створювати дистанційні курси і проводити навчання на відстані. Використання таких платформ забезпечує інтерактивний зв'язок між викладачем та студентом; розподіл та перевірку контрольних завдань; ведення електронного журналу обліку оцінок та відвідування; налаштування

різноманітних ресурсів курсу; інтеграцію з хмарними технологіями. Використання останніх відкриває нові можливості для навчання, усуває проблеми необхідності потужних ПК, надає майже необмежений простір для зберігання даних, а головне – забезпечує доступність з різних пристроїв до ресурсів сервера і не прив’язує користувача до робочого місця.

Таблиця 1. Рейтинг ЗВМО України станом на 2018 р.

Назва навчального закладу	Місце	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 Україна	Scopus
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця	1	7	7	19
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького	2	11	43	11
Національний фармацевтичний університет	3-4	14-15	20	31
Харківський національний медичний університет	3-4	14-15	31	25
Дніпропетровська медична академія	5	17	57	23
Одеський національний медичний університет	6	21	46	39
Буковинський державний медичний університет	7	23	49	38
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	8	24	26	55
Івано-франківський національний	9	26	67	43

Назва навчального закладу	Місце	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 Україна	Scopus
медичний університет				
Запорізький державний медичний університет	10	32	58	50

Проаналізувавши ступінь реалізації технологій дистанційного навчання серед провідних Українських ЗМ(Ф)О [3] можна стверджувати, що серед ТОП 10 провідних ЗМ(Ф)О (табл. 1) лише в БДМУ, НМУ та НФУ функціонує платформа для дистанційного навчання на базі платформи Moodle. Інші заклади вищої медичної освіти обмежуються змішаною системою навчання. Сюди входять он-лайн лекції, чи викладенням на сайт лекційних матеріалів та тестових завдань до них. В НМУ імені О.О. Богомольця функціонує освітньо-інформаційна платформа NEURON [5]. Вона використовується для підготовки до ЛП КРОК, практичних занять, ознайомлення з додатковими матеріалами, отримання консультацій викладача в режимі он-лайн та спілкування між студентами.

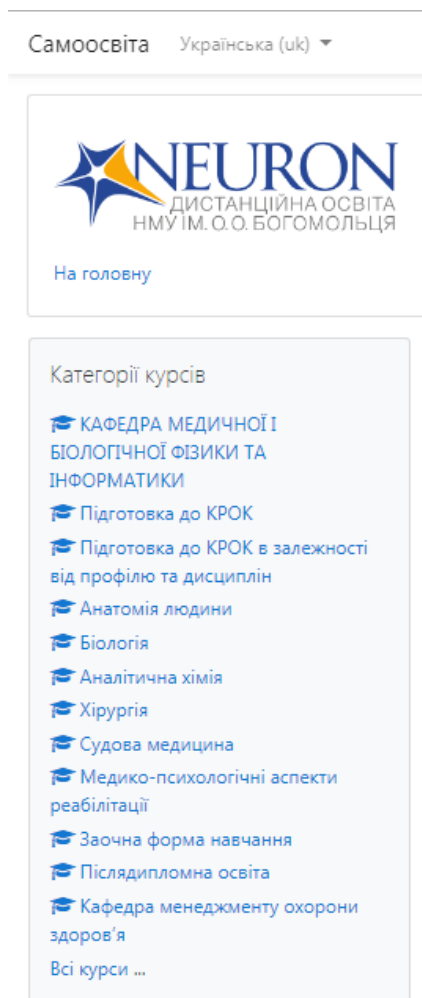

Рис.1. Список електронних курсів освітньо-інформаційної платформи NEURON НМУ імені О.О. Богомольця

Значана кількість кафедр завантажили свої навчально-методичні матеріали на платформу, та проводить практичні, лабораторні і семінарські заняття з використанням елементів дистанційного навчання. Це значно підвищує зацікавленість студентів, та їх мотивацію до вивчення навчального матеріалу, адже нам доводиться навчати покоління «Z», котре являється ровесником інтернету, та навряд чи уявляють своє повсякденне життя, навчання та роботу без девайсів. Перевагою платформи Moodle, є те, що інтерфейс зручний в користуванні та адаптується до будь якого пристрою, що безперечно дає змогу переглядати матеріали чи тестуватися в зручному місці та зручний для студента час.

Питання ефективності дистанційного навчання студентів ЗМ(Ф)О є досить важливим на даний момент. Безумовно практичні та лабораторні заняття ДН

замінити не зможе, тим паче для таких дисциплін як анатомія, чи паталогічна фізіологія. Однак ДФН може допомогти в вирішенні проблем пов'язаних з самостійною підготовкою студентів. За допомогою ДН можна отримати практично будь-які знання, але для навчання медиків необхідно комбінувати традиційні методи навчання з дистанційними, застосовуючи останні для самопідготовки до занять, а також з метою самооцінювання та виявлення прогалин у знаннях, а також для оцінювання з дисциплін, що не потребують практичних навичок.

Висновки та перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження.

Проаналізувавши стан та перспективи використання елементів дистанційного навчання у М(Ф)ЗВО можна стверджувати, що нам варто «рухатись вперед», раціональне використання ДН в поєднанні з традиційними методами активно сприяє удосконаленню підготовки студентів медичних навчальних закладів. Перед системою підготовки студентів медиків стоять нові виклики, котрі потребують розробки та впровадження у практику медичної освіти нових підходів на основі сучасних ІТ та ресурсів, що потребують адекватної наукової підтримки.

Список літератури:

1. Микитенко П.В. Стан та перспективи дистанційної освіти у вищих медичних навчальних закладах. Матеріали VI- ої Міжнародної науково- практичної конференції «Сучасна післядипломна освіта: традиції та інновації». – К.: НПУ, 2016
2. Триус Ю.В. Організаційні й технічні аспекти використання систем мобільного навчання / Ю.В. Триус, В.М. Франчук, Н.П. Франчук // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Збірник наукових праць.– К.: 2012. – №12 (19). – С. 53–62.
3. Кращі медичні навчальні заклади України [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/rating/42226/>
4. Kucherenko I.I. "NEURON" as non-exiting complex of the educational process in Bogomolets National Medical University. Advances of science. Proceeding of articles the international scientific conference. Czech Republic, Karlovy Vary-Ukraine, Kiev 17 August 2018, p.27-30
5. NEURON [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.nmuneuron.tk